

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 11.4.2008
COM(2008) 187 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ**

**Ролята на общата политика в областта на рибарството за въвеждането на
екосистемен подход за управлението на морската среда**

[SEC(2008) 449]

Въведение и обхват

Член 6 от Договора съдържа задължението за включване на изискванията за защитата на околната среда в политиките на Общността като общата политика в областта на рибарството (ОПР)¹. Регламентът на Съвета относно опазването и устойчивата експлоатация на рибните ресурси в рамките на общата политика в областта на рибарството² гласи, че една от оперативните цели на ОПР е постепенното прилагане на екосистемния подход за управлението на риболова.

Екосистемният подход е включен и като първостепенна цел в различни международни споразумения, които държавите-членки са подписали, като Конвенцията за биологичното разнообразие и декларацията на Световната среща на върха по устойчиво развитие, проведена в Йоханесбург през 2002 г.

Работен документ на Комисията относно възможностите и приоритетите за международно сътрудничество относно екосистемния подход за управление на риболова беше публикуван през 2002 г.³, въз основа на Декларацията от Рейкявик, приета няколко месеца преди това от Организацията за прехрана и земеделие на ООН (ФАО).⁴

Въвеждането на екосистемен подход чрез ОПР засяга не само водите на Общността, но и всички океани в света. Затова и дейностите на Общността ще се разгръщат чрез настоящите инструменти на ОПР за водите на Общността и чрез дейността ѝ в регионалните организации за управление на рибарството (РОУР), чрез процеса на ООН и ФАО или, когато е възможно, чрез двустранни споразумения.

Екосистемен подход за управлението на морската среда не може и не бива да бъде въвеждан само в един определен сектор, а трябва да действа едновременно в различни сектори. Интегрираната морска политика⁵ представлява общата рамка за интегрирани действия в морската област, а нейният екологичен стълб, Рамковата директива за морската стратегия⁶, установява общата основа за въвеждането на екосистемния подход към морската среда. Директивата за местообитанията⁷, с изискванията си за изграждане на мрежи от защитени зони в морските райони, предвижда някои важни инструменти за екосистемния подход.

Целта на общата политика за екосистемния подход за управлението на морската среда не може да се постигне чрез секторни политики като самата ОПР. Действията в рамките на различните секторни политики трябва да са свързани с тази интегрираща рамка чрез

¹ Консолидирана версия на Договора за създаване на Европейската общност (ОВ С325, 24.12.2002 г., стр. 42)

² Регламент (ЕО) № 2371/2002 (ОВ L 358, 31.12.2002 г., стр. 59).

³ SEC (2001) 1696.

⁴ <http://www.fao.org/docrep/meeting/004/Y2211e.htm>.

⁵ COM (2007) 575 окончателен и SEC (2007) 1278.

⁶ Директива на Европейския парламент и Съвета за създаване на рамка за действията на Общността в областта на морската екологична политика (Рамкова директива за морската стратегия) – все още не е публикувана

⁷ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7)

разработването и въвеждането на такива мерки, които могат да бъдат предприети в самата секторна политика за подпомагане на общите цели.

В рамките на ОПР вече бяха предприети различни инициативи, спомагащи за постигането на тази цел, но все още на тях не се гледа като на част от общата стратегия за изпълнение.

Целта на настоящото съобщение е:

- да се отчетат тези аспекти на ОПР, които са спомогнали за въвеждането на екосистемния подход досега,
- да се представи как ОПР се свързва към интегриращото, многосекторно въвеждане на екосистемния подход за управлението на морските ресурси, и
- да се покаже как мерките, взети съгласно ОПР, в бъдеще ще се ръководят от екосистемния подход, който ще бъде върховен принцип.

1. КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ЕКОСИСТЕМНИЯТ ПОДХОД?

По-специално за риболова, ФАО⁸ посочва, че целта е „риболовът да се планира, развива и управлява по начин, който взема под внимание множеството нужди и желания на обществата, без да се застрашават възможностите на бъдещите поколения да се възползват от пълната серия стоки и услуги, предоставяни от морските екосистеми“. Тук подходът се определя като такъв, който „се стреми да балансира различните социални цели, като взема под внимание познанията и несигурността за биотичните, абиотичните и човешки компоненти на екосистемите и взаимодействията между тях и прилагане на интегриран подход към риболова с екологично смислени граници“. Въз основа на по-общите дефиниции в Конвенцията за биологичното разнообразие⁹ и на Международния съвет за изследвания на морето, от тези дефиниции става ясно, че екосистемният подход е инструмент за постигане на устойчиво развитие в трите му измерения, които също са част от целите на стратегията на ЕС за устойчиво развитие, а именно защитата на околната среда, социалната справедливост и сближаването и икономическия просперитет, и които са заложили в основния регламент за ОПР¹⁰.

На тази основа, разбирането на Комисията е, че екосистемният подход за управлението на риболова се отнася за осигуряването на храни и услуги от живите водни ресурси за настоящите и бъдещите поколения в смислени екологични граници. Такова управление на риболова ще се стреми да осигури големи ползи от живите морски ресурси, докато прякото и непряко въздействие на риболовните дейности върху морските екосистеми е слабо и не нарушава бъдещото функциониране, разнообразие и цялост на тези екосистеми.

⁸ ФАО 2003. Подходът към риболова на основата на екосистемите. Технически насоки на ФАО за отговорен риболов, № 4, Доп. 2, Рим, ФАО, стр. 112.

⁹ КБР – COP 5, Решение V/6 (<http://www.cbd.int/convention/cop-5-dec.shtml?m=COP-05&id=7148&lg=0>).

¹⁰ Регламент (ЕО) № 2371/2002

Следователно екосистемният подход е продължение на по-ранната „парадигма на границите“ на традиционното управление на риболова, като поставя фокуса върху целевия ресурс. Концепцията за „граници“ обаче вече не разглежда само въздействието върху целевата популация, а по-скоро факта, че всички екосистеми имат граници, които, когато бъдат преминати, могат да доведат до сериозни промени в тях. Ограниченията на въздействието от риболова са екологично значими, ако популациите, предмет на риболов се задържат на екологично жизнеспособни равнища, ако се поддържа биологичното разнообразие и ако въздействието върху структурата, процесите и функциите на екосистемата се поддържат на приемливи равнища¹¹. Освен това, тъй като риболовът си взаимодейства с други човешки дейности и последствията от тях за моретата, тези взаимодействия също трябва да се вземат под внимание.

2. ИНТЕГРАЦИЯ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА РИБОЛОВА В ЕКОСИСТЕМНИЯ ПОДХОД ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА МОРСКАТА СРЕДА

Управлението на риболова може да спомогне за екосистемния подход, но екосистемният подход за управление на морската среда трябва да включва всички икономически сектори, които въздействат върху морската екосистема.

Някои страни като Австралия са възприели подход, при който управлението на риболова поема ролята за обединяване на различните човешки интереси в морската екосистема и осигурява цялостно, интегрирано управление на риска от човешкото взаимодействие с морската среда. Един такъв подход не изглежда изпълним в контекста на ЕС при множеството регионални морета, всяко от които зависи от интересите на няколко държави-членки, и където морските екосистеми в повечето случаи също включват води под юрисдикцията на други страни. В тази по-комплексна среда се изискват конкретни интегриращи политики като „Морската стратегия“¹², за да се осигури многосекторна рамка за управление на морската среда. ОПР ще спомогне за тази рамка, като предприеме мерки във връзка с ползите и въздействията от риболова. Състоянието на рибните запаси и рибните местообитания ще бъде важен елемент в оценката на добрия екологичен статус, предвиждан от „Морската стратегия“ Ще бъдат разработени и въведени мерки за управление на риболова, които ще спомогнат за постигането на добър екологичен статус.

Защитените зони са важен инструмент за опазването на уязвимите местообитания видове в рамките на екосистемен подход. Директивата за местообитанията¹³ предвижда да бъде изградена мрежа от представителни защитени зони и в морската област. ОПР предвижда изискваните инструменти за регулиране на риболова, така че да бъдат постигнати целите на тези защитени зони.

Ето защо задачата на управлението на риболова в рамките на екосистемния подход в контекста на ЕС е:

- (1) преките и непреки въздействия на риболова върху морските екосистеми да се придържат в границите по отношение на здравите морски екосистеми и екологично жизнеспособни рибни популации, като в решенията на ОПР се

¹¹ ФАО 2003

¹² Рамковата директива за морската стратегия - *все още непубликувана*.

¹³ Директива 92/43/ЕИО на Съвета

включат всички налични познания относно взаимодействията между риболова и морските екосистеми, и

- (2) да се гарантира, че предприеманите в риболова дейности съответстват и подпомагат действията, предприемани в рамките на многосекторната директива за морската стратегия и местообитанията.

Интегрираният подход чрез морската политика и нейният екологичен стълб, „Морската стратегия“, ще са от полза за устойчивия риболов чрез гарантиране на интегриращо управление на всички човешки, екологични и икономически взаимодействия в морската област.

Ползите за риболова от екосистемния подход за управлението на морската среда са много и големи. Риболовът е вероятно единственият морски сектор, който е най-пряко зависим от здравите морски екосистеми, а поради това и секторът, който печели най-много от интегрираното опазване на тези екосистеми. Екосистемният подход за управлението на морската среда ще вземе под внимание често изразяваната от риболовната индустрия загриженост, че много човешки дейности въздействат отрицателно върху морските екосистеми и рибните запаси в тях и че всички тези въздействия – не само риболовът – трябва да бъдат управлявани, за да бъдат опазени морските екосистеми и рибните запаси. Един интегриран екосистемен подход ще направи това, което управлението на риболова не е достатъчно да свърши: да осигури възстановяването и опазването на здравословното състояние на морските екосистеми, при което се гарантира основата за бъдещата продуктивност на рибните запаси.

3. КЛЮЧОВИ ПРОБЛЕМИ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ РАЗГЛЕДАНИ

В рамките на общата цел на екосистемния подход трябва да бъдат дефинирани конкретни цели във връзка с услугите за екосистемите (т.е., социалните и икономически ползи от риболова) и смислени екологични граници за въздействието от риболова (т.е., придържането на популациите на жизнеспособни равнища, поддържане на биологичното разнообразие и придържане на въздействията върху структурата, процесите и функциите на екосистемата на приемливи равнища¹⁴).

Отправна точка за действие е описанието на екосистемите и тяхната структура, процеси и функции, като се използват всички налични знания. Важна част ще бъде и продължаването и разширяването на текущата оценка на състоянието и тенденциите на рибните запаси и въздействието на риболова върху екосистемите. Тези оценки трябва да се актуализират непрекъснато, тъй като постъпва повече информация. Научните организации, от които се искат съвети в подготовката на мерки за управлението на риболова, надграждат дългосрочни комплекси от съответни знания за развитие на запасите и ефекта от управленските мерки и вече вземат под внимание в оценките си информацията, свързана с екосистемите.

Основното въздействие на риболова върху морските екосистеми е унищожаването на морските животни. Рибите, ракообразните и другите морски организми се изтръгват от морската екосистема и се изваждат на сушата, но се унищожават и случайно, ако се

¹⁴ ФАО 2003 г.

окажат нежелани в улова и бъдат изхвърлени в морската среда или ако бъдат увредени от риболовните съоръжения, без да бъдат извадени на борда на плавателния съд.

Риболовът може да засегне местообитанията, когато риболовните съоръжения са в контакт с дъното и по този начин нарушават дънния субстрат и живеещите в него или на дъното организми. Прякото въздействие чрез унищожаване на морските животни и въздействието върху местообитанията са първо и преди всичко свързани с обема на осъществяваните риболовни дейности.

Натискът, оказван от риболова върху четири пети от европейските рибни запаси сега е над приемливите цели. Това означава, че повечето европейски риболовни флоти сега упражняват риболовна дейност, която надвишава тази, изисквана за устойчивото развитие на риболовните райони, дори и ако устойчивото развитие се разглежда само от ограничената перспектива на единичните рибни запаси, които са цел на флотите.

Затова и главната и първостепенна задача на управлението на риболова е *да се ограничи общият натиск на риболова* до устойчиви равнища. Чрез намаляването на риболовната дейност се унищожават по-малко животни и следователно, въздействието върху структурата и функционирането на морската екосистема е по-малко; по-малко риби, ракообразни, морски птици и бозайници ще бъдат убивани случайно от морските операции, като по този начин върху популациите на тези видове ще се засягат по-слабо, ще бъдат улавяни по-малко отделни представители на уязвимите видове и ще се упражнява по-слабо негативно въздействие върху местообитанията.

Основните инструменти за действие срещу цялостния натиск на риболова са дългосрочните планове за управление, изградени върху изискването на световната среща на върха за устойчиво развитие за възстановяване на рибните запаси до равнища на „максимална устойчива производителност“ (МУП). От 2002 г. насам бяха приети няколко плана за възстановяване и дългосрочно управление съгласно ОПР и бяха публикувани съобщения за въвеждането на МУП и за новата политика за намаляване на нежелания страничен улов (виж глава 6).

Извън едно такова общо намаляване на въздействието на риболова върху екосистемата трябва да бъдат разгледани следните конкретни проблеми:

Съществува необходимост *да бъдат опазени уязвимите морски местообитания*. Засегнати са всички местообитания, които са във физически контакт с риболовните съоръжения. Докато някои дънни видове и организмите, зависещи от тях, могат да устояват на такова въздействие, съществуват и местообитания, където въздействието от контакта с риболовните съоръжения може да бъде доста значително и дълготрайно. Студени коралови рифове като *Lophelia pertusa* например могат да се нуждаят от много време, за да се възстановят от въздействието, оказано от контакта само с един-единствен дънен трал. Мрежата „Натура 2000“ на морските защитени зони също осигурява защита за представителни местообитания. Координираното използване на инструментите на ОПР, като например прекратяването на определени видове риболов или определянето на зони, забранени за риболов ще бъдат прилагани в съответствие с изискванията, за да бъдат постигнати целите на конкретната територия, включена в „Натура 2000“. Освен това, се вземат конкретни мерки за намаляване на механичното въздействие на риболовните съоръжения извън тези защитени зони, като ще бъдат приети и по-нататъшни мерки за опазването на уязвимите местообитания, когато станат

известни тези местообитания и заплахите към тях. В това отношение вече бяха предприети няколко инициативи (виж глава 6).

Съществува също така необходимост *да бъдат опазвани уязвими видове*, унищожавани случайно при риболовните операции, и видове, предмет на риболов, които са сведени под здравословните биологични граници. Плановите за възстановяване са основен инструмент за възстановяването на запасите, които се намират под здравословните граници, а новата политика на изхвърляне ще спомогне за опазването на уязвимите видове от случаен улов. Други инструменти за опазването на уязвимите видове са регламентите за формата и употребата на риболовни съоръжения, с които се намалява случайният страничен улов на такива видове и забрана на райони, където има вероятност за такъв страничен улов.

По-малкият натиск от риболова и специфичното опазване на уязвимите видове и местообитания ще намалят негативното въздействие на риболова върху структурата, разнообразието и функционирането на екосистемите. Има обаче случаи, когато може да е необходимо да бъдат предприети конкретни мерки за *предотвратяване на нарушенията в хранителната верига и за гарантиране, че естествените процеси в екосистемата няма да бъдат нарушени*. Пример за това е зависимостта от змиорката за успешното изхранване на някои колонии от морски птици по западното крайбрежие на Британия (виж глава 6).

Екологичните фактори засягат морските екосистеми и рибните запаси. В някои случаи риболовът може да подсили негативното въздействие на тези фактори. Междуправителствената експертна група по изменение на климата съобщава, че това може да важи за някои въздействия на климата върху рибните запаси. Неотделим аспект на превантивния подход е риболовът да се осъществява по начин, който не се влияе от промените в околната среда, като по този начин рибните запаси никога не трябва да се експлоатират до равнище, в което те да не могат да устоят на такива промени. Комисията е поискала изрично от Научния, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) и Международния съвет за изследване на морето (ICES) да включва всички налични знания за екологичните фактори в оценката на екосистемите и рибарството, както и в своите становища.

4. ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ

Екосистемният подход за управлението на морската среда означава, че многото и често влизащи в конфликт помежду си интереси трябва да бъдат съгласувани в процеса. Докато може да съществуват краткосрочни противоречия между социалните цели и изискването рибарството да се осъществява в разумни екологични граници, тези противоречия в голяма степен изчезват в дългосрочен план, защото здравите екосистеми са предварително условие за постоянното съществуване на риболовната индустрия.

Посочените по-горе общи цели се прилагат като цяло, но съществува също така необходимост те да бъдат формулирани и да заработят за конкретни екосистеми и риболовни райони. Това трябва да се осъществи във взаимодействието между европейските институции, правителства и заинтересовани страни. Основният механизъм за взаимодействие със заинтересованите страни в рамките на ОПР са регионалните консултативни съвети (РКС).

Общите граници на един цялостен екосистемен подход ще бъдат дефинирани като се определи доброто екологично състояние чрез въвеждането на директива за морската стратегия. Конкретните цели за рибарството ще бъдат разработени чрез дългосрочни планове за управление, основаващи се на концепцията за максимална устойчива производителност, но в бъдеще ще включват и съображения за въздействието върху екосистемата на съответните конкретни риболовни дейности.

Целите трябва да бъдат операционализирани в конкретни действия. Представен беше аргументът, че един екосистемен подход се нуждае от холистична и цялостна система за управление, основаваща се на прогнозите за различните въздействия на рибарството и мерките за управление върху екосистемата. Но познанията за динамиката на екосистемите и рибарството като цяло са непълни, в резултат което множество въздействия на рибарството, както и на мерките за управление не могат да се предскажат точно. Става и така, че са налице знания, но те се прилагат в недостатъчна степен или твърде бавно. Затова непълното познаване и недостатъчните инструменти за интеграция не трябва да пречат на действията. Напредък на основата на съществуващите знания и с наличните инструменти може и трябва да бъде постигнат.

Текущите знания ни позволяват да предприемем мерки за управление, насочени в правилната посока. След това трябва да бъдат въведени механизми за наблюдаване на резултатите и предприемане на корективни мерки. Както Конвенцията по биологичното разнообразие¹⁵, така и ръководните документи на ICES¹⁶ посочват, че екосистемният подход изисква адаптивно управление с оглед на справянето с комплексния и динамичен характер на екосистемите и отсъствието на пълни познания и разбиране за тяхното функциониране. Затова управлението трябва да може да отговори на тази несигурност и да съдържа елементи на „учене чрез действие“ и обратна връзка от изследванията. Може да е необходимо да се предприемат мерки дори и когато някои причинно-следствени отношения все още не са установени научно.

След това резултатите от управлението трябва да се наблюдават, за да се адаптира бъдещото управление. Анализът на резултатите и становищата относно възможностите за адаптирането на управлението се изискват. От институциите, предоставящи на Комисията основани на изследванията становища, предимно от НКИТР, които често пъти се основават на становищата на ICES.

Финансовите инструменти на Общността трябва да се използват във възможно най-голяма степен, за да се постигне напредък и да се подпомогне въвеждането на екосистемния подход. В областта на рибарството наличните фондове за изследвания и събиране на данни вече спомагат за това. Европейският фонд за рибарство (ЕФР) трябва да се използва в пълна степен на равнище държави-членки, за да подпомага въвеждането на екосистемен подход чрез – например – подкрепа за разработването на риболовни практики и технологии със слабо негативно въздействие върху екосистемата и изграждане на обществено съзнание за това.

¹⁵ Решение по КБР V/6, параграф 10.

¹⁶ Съвместен изследователски доклад на ICES № 273, глава 6.1.

5. КАКВО Е НАПРАВЕНО ДОСЕГА?

Досега в рамките на ОПР бяха предприети различни инициативи, които ще спомогнат за целите на интегрираното управление на морската среда въз основа на екосистемния подход:

- Тъй като при сегашната ситуация в Европа първата и най-важна стъпка в екосистемния подход е значително *намаляване на общия натиск на риболова* върху морските екосистеми, беше разработена политика за намаляване на експлоатацията на морските рибни популации до нива на максимална устойчива производителност (МУП), посочена в съобщението относно максималната устойчива производителност¹⁷.
- Намаляването на натиска от риболова до нивата на МУП се допълва от политика за *намаляване и евентуално премахване на нежелания страничен улов* (политиката на изхвърляне). Това ще се осъществи постепенно на основата на всеки отделен риболов чрез нова политика на изхвърляне¹⁸.
- В рамките на ОПР са предприети инициативи за опазване на *уязвими местообитания* от вредното въздействие на риболова като забраната на студеноводните коралови рифове на запад от Ирландия¹⁹. Тези действия са насочени към постигането на целите за съхраняване на обектите от „Натура 2000“, спадащи към екологичната мрежа, установена от директивата за местообитанията. В Средиземноморския район използването на драги и тралове на дълбочина над 1000 метра беше забранено с цел да се опазят дълбоководните уязвими местообитания, включващи коралови рифове, а три области в международни води бяха забранени за риболов съгласно решенията, взети от Генералната комисия по риболова в Средиземно море и въведени в правото на Общността. Освен това, регламентът за Средиземно море цели да осигури по-висок стандарт на опазване на уязвимите местообитания като *Posidonia* и *дъна с калкарови морски водорасли*, (които са също изброени в директивата за местообитанията) и изисква от държавите-членки да изградят мрежа на защитените риболовни зони за опазване на развъдни зони, места за хвърляне на хайвер или морски екосистеми като цяло.
- Взети бяха също така мерки в законодателството за *избягване на случайния страничен улов на морски бозайници* чрез задължително използване на звукова сигнализация по мрежите за риба, като се подготвят и планове за действие за намаляване на случайния улов на морски птици и пластинохрили.
- Риболовът може да наруши функционирането на екосистемите чрез прекомерното отнемане на храната на хищниците (или в случая на изхвърляне, чрез увеличаване на храната за тези животни, които се хранят с мърша) и така да засегне неблагоприятно популациите например на морски птици. За да се разреши този проблем, някои райони бяха забранени за улов на змиорка в местата на прелет на колонии на морски птици, които зависят от тази плячка.

¹⁷ COM(2006) 360 окончателен.

¹⁸ COM(2007) 136 окончателен.

¹⁹ COM(2007) 570 окончателен.

- В последно време мяха предприети действия за ограничаване на негативното въздействие на риболова като забраната за използване на мрежи на дълбочина над 200 м в някои райони, забраната на деструктивни риболовни практики или действия за борба с незаконния, неотчитащ се и нерегулиран риболов в европейски и международни води²⁰.
- Все повече се прилага *адаптивен подход* в рамките на ОПР по отношение на ситуации на несигурност и – в рамките на политиката за максималната устойчива производителност – ситуации, при които едновременно се улавят видове с различни динамика на видовете и взаимодействия и където поради тази причина не може да се определи общият ефект от мерките на политиката.
- За да се осигури напредък в приноса на управлението на риболова към екосистемния подход трябва да се направи преход *от решения за всеки конкретен случай към планове за възстановяване и дългосрочно управление*, основаващи се на принципите на екологична устойчивост. През последните години такива планове бяха разработени за различни запаси в европейските води и запаси, управлявани заедно с други партньори, включително планове за възстановяване и управление за херингата от Северно море, северната мерлуза, всички запаси на треска във водите на Общността и червен тон, в зоната на ICCAT (Международна комисия за опазване на рибата тон в Атлантическия океан).
- Екосистемният подход трябва да се подкрепя от *информация, основана на изследвания*. Няколко изследователски проекта за разбирането на морските екосистеми и разработването на рамки за включването на тези знания в екосистемния подход бяха предприети и финансирани от Комисията чрез рамковите изследователски програми.
- Приключи преразглеждането на регламента за събиране на данни, за да се подпомогне преминаването към екосистемния подход, с цел да се включи нова информация, необходима за наблюдението на по-широкото въздействие на риболова. Очаква се новият регламент да влезе в сила от 2009 г. и да включва събирането на данни, които могат да подкрепят индикаторите, свързани с екологичното въздействие на риболова, като по този начин подпомогнат екосистемния подход за управление²¹.
- Беше подбран първи набор от индикатори за наблюдение на въздействието на риболова върху екосистемите и публикуван заедно с настоящото съобщение като работен документ на Комисията.

Комисията ще продължи да разработва такива мерки, за да намали или премахне екологичното въздействие от риболова, когато постъпят нови данни за това въздействие. За тази цел Комисията е поискала от ICES и НКИТР да й предоставят съвети относно всички нови данни за взаимодействието между риболова и екосистемите. Събирането на данни за извличането на индикатори за въздействието на риболова върху екосистемите ще бъде включено в програмите на държавите-членки за събиране на данни от 2009 г. нататък.

²⁰ COM(2007) 604 и 605 окончателен.

²¹ Регламент (ЕО) № 199/2008.

6. СЛЕДВАЩИ СЪПКИ

ОПР ще подпомага политики, насочени към екосистемния подход за управлението на морската среда:

- В краткосрочен и средносрочен план ще продължат действията за намаляване на общия натиск, оказван от риболова върху морските екосистеми, включително въвеждането на подхода на максимална устойчива производителност чрез дългосрочни планове за управление и едногодишни или многогодишни предложения за ограничения на улова.
- Законодателството ще се разработва с цел да се намали нежеланият улов чрез политика на изхвърляне и ще бъдат ревизирани техническите мерки, с цел да включват съображения за увреждането на местообитанията и страничния улов.
- За специфични групи от уязвими видове се разработват планове за действие, където се използва набор от инструменти, за да се осигури специална защита. През 2008 г. ще бъде публикуван план за действие, целящ опазването на акули и *Elasmobranchii*, а през 2009 г. ще бъде публикуван план за действие във връзка с опазването на морските птици.
- Опростени технически мерки чрез новия регламент, предложен през 2008 г., ще ускорят подобренията в селективността на риболовните съоръжения.
- Състоянието на рибните популации ще бъде елемент в определянето на доброто екологично състояние съгласно „Морската стратегия“, ще бъдат въведени инструменти на ОПР, за да се постигнат целите, свързани с рибните популации и въздействието на риболова върху местообитанията и уязвимите видове.
- Първи набор от подбрани индикатори ще служи за практическа основа за органите, занимаващи се с управлението на риболова, при въвеждането на екосистемния подход. Той ще бъде допълнително разработен и допълнен и ще бъдат събрани помощни данни съгласно преработения регламент относно събирането на данни, който ще влезе в сила от 2009 г.
- Инструментите на ОПР ще се използват за осигуряване на подходящо управление на риболовните дейности в областите, защитени от законодателството на Общността (например обектите по „Натура 2000“ и други защитени зони съгласно Рамковата директива за морската стратегия).
- Общността ще подкрепя инициативи за насърчаване на екосистемния подход в РОУР, в рамките на ООН и други международни форуми и, когато е възможно, в двустранни споразумения.
- Освен това, на екосистемния подход ще се гледа като на водещ принцип за вземане на решения съгласно ОПР, където ще се възприеме поетапен подход за разглеждане на проблемите на прекомерния натиск на риболова върху популациите и екосистемите, с цел намаляване на негативното въздействие върху уязвимите местообитания и видове и предотвратяване на нарушенията в структурата и функционирането на екосистемите.

- Изследванията върху екосистемния подход ще останат приоритет в програмата РП 7 и ще продължат да бъдат насърчавани изследователските дейности с оглед на повишаване на знанията и попълването на празнотите в описанието на морските екосистеми, за да бъдат използвани в адаптивния процес на осъществяването му. Освен това, научните работници и мениджърите трябва да водят по-активен диалог с оглед на непрекъснатото усъвършенстване на управленските инструменти.
- Държавите-членки се приканват да използват възможностите за финансиране на Европейския фонд за рибарство, за да се постигне напредък при въвеждането на екосистемния подход чрез насърчаване на мерки като усъвършенстване на знанията и управлението на риболова, обучение на рибарите в риболовни практики с по-слабо негативно въздействие и развитие на практики и технологии със слабо негативно въздействие върху околната среда.